

DATOS IDENTIFICATIVOS

Educación: Desenvolvemento motor

Materia	Educación: Desenvolvemento motor			
Código	P02G110V01202			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Pazos Couto, Jose Maria			
Profesorado	Barcala Furelos, Roberto Jesús Pazos Couto, Jose Maria			
Correo-e	chema3@gmail.com			
Web	http://www.portaleducacionfisica.es			
Descrición xeral	Materia de estudio da motricidade humana con especial incidencia na etapa de 0 a 6 anos. Fundamentos teóricos e recursos prácticos.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil
A2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
A3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
A4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
A5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
A8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia
A10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
A11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela nos estudantes
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Capacidade de organización e planificación
B6	Capacidade de xestión da información
B7	Resolución de problemas
B8	Toma de decisións
B9	Traballo en equipo
B10	Traballo nun contexto internacional
B11	Habilidades nas relacións interpersoais
B12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
B13	Razoamento crítico
B14	Compromiso ético
B15	Aprendizaxe autónoma
B16	Adaptación a novas situacións
B17	Creatividade
B18	Lideranza
B19	Coñecemento doutras culturas e costumes

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecer os fundamentos da motricidade humana con especial incidencia na etapa dos 0 a 6 anos	A2 A8 A11	B8 B9 B13 B14 B21
Coñecer os fundamentos da expresión corporal do currículo así como as teorías da adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes.	A2 A8	B2 B10
Saber utilizar o xogo como recurso didáctico así como deseñar actividades de aprendizaxe baseadas en principios lúdicos.	A1 A2 A11	B1 B2 B7 B8 B9 B11 B13 B14 B15 B16 B17 B18 B21
Elaborar propostas didácticas que fomenten a percepción e expresión, as habilidades motrices e a creatividade.	A1 A2 A3 A5 A8 A11	B2 B7 B8 B9 B11 B12 B13 B14 B15 B16 B17 B18 B21
Coñecer e utilizar cancións para promover a educación rítmica	A2 A3	B1 B2 B9 B17
Deseñar actividades encamiñadas ao desenvolvemento das habilidades motrices e potenciar nos nenos e nenas o coñecemento e control do seu corpo e as súas posibilidades motrices e os beneficios que ten sobre a saúde.	A1 A2 A4 A8 A10 A11	B1 B2 B7 B8 B9 B11 B13 B15 B16
Promover a sensibilidade relativa á expresión e a creación.	A2 A11	B8 B9 B11 B12 B13 B14 B16 B17 B18 B21

Ser capaz de desenvolver os hábitos de autonomía persoal e o respecto as normas de convivencia do alumnado.	A2	B2
	A4	B6
	A5	B7
	A10	B8
	A11	B9
		B10
		B11
		B12
		B13
		B14
		B15
	B16	
	B17	
	B19	
	B21	

Contidos

Tema

TEMA 1: A EDUCACIÓN *PSICOMOTRIZ E *SENSORIOMOTRIZ. CONCEPTO, *ORIXES E TRANSCENDENCIA EDUCATIVA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Concepto de Educación *psicomotriz. 2. Obxectivos da Educación *psicomotriz. 3. Acción educativa. 4. Orixe da Educación *psicomotriz. 4.1. - *Wallon. (Unidade funcional, desenvolvemento, relación entre trastornos *psicomotores e trastornos do comportamento) 4.2.-Outros. (Psicanálise, *Ajuriaguerra, *Gessell, *Dupre, *Guilmain.)
TEMA 2.- TENDENCIAS ACTUAIS NA EDUCACIÓN *PSICOMOTORA	<ol style="list-style-type: none"> 1. A aproximación psiquiátrica e *neuropsiquiátrica (*Ajuriaguerra). 2. A aproximación psicopedagóxica (*Picq e *Vayer). 3. Aproximación científica: o método *psicocinético de *J. Lle *Boulch. 4. A educación *vivenciada de A.*Lapierre e *B.*Aucouturier. 5. Educación *psicomotora nos países anglófonos. 5.1. O modelo *perceptivo-motor de *Cratty. 5.2. O método de *Delacato. 5.3. O método de educación *perceptivo-*motórica de *Kephart 5.4 Educación *psicomotriz e Educación Física de Base.
TEMA 3: O ESQUEMA CORPORAL.	<ol style="list-style-type: none"> 1.- O esquema corporal: <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Toma de conciencia e representación. <ol style="list-style-type: none"> 1.1.1. Evolución da imaxe corporal. 1.1.2. Programa educativo básico. 1.2. Organización do esquema corporal. <ol style="list-style-type: none"> 1.2.1. Percepción e control do propio corpo. 1.2.2. Control *postural e equilibrio. 1.2.3. Control respiratorio. 2. Afirmación da *lateralidad e orientación do esquema corporal. <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Evolución do proceso de *lateralización. 2.2. Posta en práctica do predominio lateral e a orientación do esquema corporal. 3. Actividades e metodoloxía de aplicación.
TEMA 4: DESENVOLVEMENTO DE HABILIDADES *PERCEPTIVAS A través de TAREFAS *MOTRICES HABITUAIS.	<ol style="list-style-type: none"> 1. As tarefas *motrices habituais. 2. Os aspectos *perceptivos. 3. Percepción dun mesmo. <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Aspectos funcionais. Carácter global e *segmentario. 3.2. Aspectos estruturais. Carácter global e *segmentario. 4. Percepción da contorna. <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Aspectos funcionais (utilización de espazo-tempo). 4.2. Aspectos estruturais (posibilidades de situación da contorna en relación a nós no espazo e no tempo. Posibilidades do estado da contorna: Fixo. Estable. Cambiante. 4.3. Aspectos temporais: Duración de sucesos. Precisión de sucesos. Reiteración de sucesos. 4.4. Aspectos espazo-temporais: Velocidade. Aceleración. 5. Actividades e metodoloxía de aplicación.

TEMA 5: DESENVOLVEMENTO DAS HABILIDADES E DESTREZAS BÁSICAS.

1. Concepto de habilidades *motrices básicas.
- 1.1. Estadios no desenvolvemento das habilidades *motrices.
2. Desprazamentos.
 - 2.1. Concepto.
 - 2.2. Factores a considerar nun programa educativo para o desenvolvemento dos desprazamentos.
 - 2.3. Aspectos dos desprazamentos.
 - 2.4. Factores que interveñen nos desprazamentos.
3. Saltos.
 - 3.1. Concepto.
 - 3.2. Partes do salto e a súa utilización didáctica.
 - 3.3. Factores que interveñen nos saltos.
4. Xiros.
 - 4.1. Concepto.
 - 4.2. Clasificación dos xiros.
 - 4.3. Factores que interveñen nos xiros.
5. Lanzamentos e recepcións.
 - 5.1. Concepto.
 - 5.2. Clasificación dos lanzamentos e das recepcións.
 - 5.3. Factores que interveñen.
6. A coordinación *motriz xeral.
 - 6.1. Concepto.
 - 6.2. Evolución no neno.
7. A coordinación *segmentaria.
 - 7.1. Coordinación *óculo-manual.
 - 7.2. Coordinación *óculo-*pié.
8. Actividades e metodoloxía de aplicación.

TEMA 6 O NENO E A EXPRESIÓN CORPORAL.

1. O corpo e o movemento como medios de expresión.
2. A expresión corporal e os seus elementos básicos.
 - 2.1. A linguaxe corporal e o xesto.
 - 2.2. Elementos cualitativos do movemento: o espazo e O tempo.
 - 2.3. Actividades de expresión corporal: Expresión corporal. Danza. Mimo. Expresión dramática.
3. Ritmo e movemento.
 - 3.1. Consideracións teóricas.
 - 3.2. Influencia do ritmo na realización de tarefas *motrices.
4. Actividades e metodoloxía de aplicación.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	10	15	25
Traballos de aula	10	15	25
Debates	5	7.5	12.5
Presentacións/exposicións	14	21	35
Prácticas de laboratorio	10	15	25
Eventos docentes e/ou divulgativos	1	1.5	2.5
Probas de tipo test	2	3	5
Traballos e proxectos	5	5	10
Cartafol/dossier	4	6	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Sesión maxistral dos contidos da materia pero en determinados momentos incluíndo estratexias de resolución de problemas ou descubrimento guiado.
Traballos de aula	Traballos na aula en relación a casos prácticos vinculados aos contidos dos temas
Debates	Debates en pequenos grupos sobre os contidos ou casos prácticos propostos
Presentacións/exposicións	Exposicións prácticas de sesións
Prácticas de laboratorio	Realización de prácticas de laboratorio vinculadas aos contidos da materia
Eventos docentes e/ou divulgativos	Asistencia a congresos, charlas e eventos vinculados a materia

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Sesión maxistral	Os debates, presentacións e sesións maxistras estarán orientadas cara a participación do alumnado e o descubrimento guiado así como a resolución de problemas, dende unha perspectiva constructivista da aprendizaxe.
Presentacións/exposicións	Os debates, presentacións e sesións maxistras estarán orientadas cara a participación do alumnado e o descubrimento guiado así como a resolución de problemas, dende unha perspectiva constructivista da aprendizaxe.
Debates	Os debates, presentacións e sesións maxistras estarán orientadas cara a participación do alumnado e o descubrimento guiado así como a resolución de problemas, dende unha perspectiva constructivista da aprendizaxe.
Probas	Descrición
Cartafol/dossier	Os debates, presentacións e sesións maxistras estarán orientadas cara a participación do alumnado e o descubrimento guiado así como a resolución de problemas, dende unha perspectiva constructivista da aprendizaxe.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Probas de tipo test	Exame tipo test dos contidos da materia, ou de preguntas abertas	30
Traballos e proxectos	Traballo vinculado a parte práctica da materia	50
Cartafol/dossier	Elaboración dun dossier sobre temas de interese da materia	20

Outros comentarios sobre a Avaliación

Haberá a modalidade de avaliación continua, na que a asistencia é obrigatoria. Na modalidade de avaliación continua o profesor irá avaliando de forma cotiá a participación do alumnado na aula, así como o traballo diario

Tamén haberá a modalidade *estandar, coa realización de *exámenes, tipo test e/ou respostas abertas

Na segunda convocatoria gardaranse as cualificacións obtidas que tiveran polo menos unha nota de cinco (5). O alumnado deberá superar cada parte da materia da seguinte maneira:- Parte teórica: Exame tipo test-Parte práctica:a) si seguiu avaliación continua durante cúrsoo deberá presentar un traballo asignado polo profesor*b) si non seguiu avaliación continua deberá facer unha *exame de preguntas abertas.

Bibliografía. Fontes de información

GIL, P. (2003), **Desarrollo psicomotor en Educación Infantil**, 1ª,

Roberto Barcala, www.portaleducacionfisica.es,

Duch, L. y Melich, J., **ESCENARIOS DE LA CORPOREIDAD (ANTROPOLOGIA DE LA VIDA COTIDIANA 2 /1)**, 2005,

AUCOUTURIER BARNARD, **LOS FANTASMAS DE ACCION Y LA PRACTICA PSICOMOTRIZ**, 2004,

Gil Madrona, P. (Coord), **Desarrollo Curricular de la Educación Física en la Educación Infantil**, 2013,

VVAA, **Desarrollo cognitivo y motor**, 2013,

Prieto Saborit, J.A., **Estimulación temprana y psicomotricidad.**, 2012,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 0-6 anos/P02G110V01104

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe infantil/P02G110V01205

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 0-6 anos/P02G110V01104

Psicoloxía: Fundamentos psicolóxicos da intervención temperá/P02G110V01304